

55 krov!! Ako to ni resnica, zakaj pa so se „bolete“ od mestovine zavrgle, ako ne zaradi tega, da ne more nihče natanko kontrolirati?!! Ja, Jurček tega ne dopusti, da bi se za njim smelo kontrolirati, ker njega mora vse kot poštenjaka imenovati, kakor njegovega očeta Marka, kateri tudi ima dosti na svoji vesti. Predgovor pravi, da jaboljko ne pade daleč od drevesa; si nas razumel, Jurček? Kar se pa očeta tiče, pride drugokrat pod „Štajerčev“ krtaco. Mi vemo lepe povesti o „dobroti“. Odborniki se pritožujejo, da Jurček vse občinske stvari s papirjem pokrije, ako kateri odbornikov k njemu pride, ja celo prvi svetovalec ne sme drugo vedeti, kakor če je treba kaj podpisati. Zakaj se ne smejo računi takoj po sejmu od odbora kontrolirati in zakaj se občinski akti pred odborniki s papirjem pokriviljejo? Vprašamo gorskega rihtarja Jurčeka Topolovec, je li ni pošteno občinsko gospodarstvo na Ptujski gori? Ali so odborniki samo zato tukaj in od ljudstva izvoljeni, da enega hofrata Ploja izvolijo za „častnega občana“? — Nadalje naj bo označeno, da je ta Jurček tudi reprezentant včitinskega društva (Abfindungs-Verein) na Ptujski gori, da ne predloži račune vsem udom, ampak samo štirim, akoravno so že udje to opetovanju od Jurčeka zahtevali. — Po drugih društvih se v vsakem četrt letu računi predložijo, kar mi sicer tega ne zahtevamo; vendar pa zahtevamo, da se nam vendar v letu enkrat računi v spregled predložijo. Ako se takoj ne zgodi, bomo si morali naše pravice skozi postave iskatki. Jurček še tedaj ne pozna postavo, kadar je treba koga aretrirati! Iz tega sledi, da se Jurček na postave razume ko krava na boben ... To je narodnjaški „špegel“, v katerem vidimo Jurčeka Topolovec kot rihtarja, Klemenčiča kot poveljnika, Kupčiča in Gojkoviča. Ti so skupni hujskači in poštenjaki! Prišel bode čas, ko bodo volilci ta „špegel“ v roke vzeli in razbili na tisoče kosov.

Eden, ki vas tudi pozna.

Hoče. Naš priljubljeni Krajinček je zopet enkrat svojo sveto jezo z ostudnimi lažmi v „Slov. Gospodarju“ si olajšal. Čenčaril je namreč o tukajšnji birmi in naposled hoško učiteljstvo pokrtačil, češ, da se pri škofovem prihodu ni udeležilo sprejema, da so otroci tavali zbog tega nenadzorovanja kakor zgubljene ovce okoli ter da ni bilo nobenega ne v cerkvi ne pri izprševanju teh brezvernih učiteljev. Kaplan Krajinček je vrl poštenjak, zato mu nikdar ne zmuzne lažne v pero ne črež jezikl njegov. Stvar je pa tako. Eden hočkih učiteljev je bil na osebno povabljenje gosp. katehetu Leben-a pri sprejemu, in kaplan Krajinček je omenjenega učitelja več kakor dobro četr ure „fiksiral“. Otrokov pa pa itak ni bilo tamkaj, ker so se vsi pri svojih botrih moralni muditi. Katoliški kaplan Krajinček, fej, kako ostudno si se zlagal. Fej! Dotični učitelj je po naprosilu škofovi maši na ljubo potem

pri tej tudi pel. Krajinček ga je dobro slišal in videl, a v svoji besnosti do vsega učiteljstva je šel in je legal v „Gospodarju“ mislec, zdaj jih je do drobnega zmlel. Oh ti sirotka, kristjanska, lažnjiva ti! Tako delo je denuncijantovsko podjetje. Pa kaj čemo, kdor nima sramežljivosti ne poštenja v svoji duši — — kaj čemo? Nadalje je Krajinček v „Straži“ hočke „nemškutarje“ neznanško ironično pobril, ker so neki hoteli na dan birme se pri škofu, v večji deputaciji čez Krajinčeka potožiti, pa jim je v odločnem trenutku korajže zmanjkalno in huda vest jih je zboldila. Ko bi prevestni velepoštenjak Krajinček o tem nič ne znil ter raje molčal in molčal, bi tudi od nas nobeden se te stvari ne dotikal. Pa resnica mora na dan. Res je, da se cela fara in nje občine obtožujejo čez Krajinčeka; res je, da so se pri škofu, ordinariatu, pri hočkem dekanu pismeno in ustmeno obtožili merodajni krogi in oblastva in ker danes se Krajinček — vkljub ordinarijatne oblube — vendar še nì odstranil, so hoteli farani v mnogobrojni deputaciji se na dan birme pri škofu pritožiti. Gosp. dekan Grušovnik pa je hočke župana toliko časa poprosil, naj to opusti, da so vsled teh prošenj za ta dan deputacijo opustili. To je Krajinčeva zahvala! A g. dekan je pa izjavil, da bode Krajinček takoj po birmi itak prestavljen in nad to izjava poleg njegovih prošenj se je deputacija opustila. Čemu obluba g. dekana do danes še nì perfektna, to nam žali Bog ni znano, a nam vzbuja stvar marsikaterje čudne misli. — Hočka požarna brama je imela že od nekdaj na zidu cerkvene ograje tablico pribito, na kateri so se vajne reči za brambo oznamovale. V Veliki noči je ta tablica izginila, — tatinške roke nekih hočkih pobalinov so šli ž njo. Zadnjo nedeljo pa spet visi ta tablica na svojem starem mestu. Na tablici pa se je obče spoštovana nemška rodbina na najsurovejši način psovala. Prav tako hočki tatinški fantalini, ki ste to naredili! Tistim gre vsa čast! Ljudje, ki so to čitali, pa so nad tako surovostjo v stran pljuvali. Da so tatje in psovalci eni in isti je razvidno. Ked je neki le duševni general te bande?? Upamo, da bojo žandarji, ki stvar zasledujejo, dobili tiste hočke pobaline, tato v suroveže. Kakšni sadovi v zadnjem času!

—r.

Štajerčevi kmetski koledar za l. 1911

bode pravočasno izšel. Dela so se že pričela. Koledar bode letos še bolje opremljen kakor dosedanja leta. Vse podrobnosti poročamo v kratkem. Opozarjam pa obenem cenjene

inzerente,

naj za koledar določene inzerate čimprejje vposljejo. Cene bodejo približno ednake kakor lansko

Letalni stroj grofa Zeppelin.

Prvo mesto v vseh poskusih, premagati zrak, zavzema pač iznajdba letalnega stroja grofa Zeppelina. Te dni se pripelje letalni stroj „Z“ V“ od Friedrichshafna na Dunaj. Na naši sliki kaže debela črta pot, ki jo bode velikanski ta zrakoplov zasedoval. V levem kotu vidimo podobo zrakoplova samega, v desnem pa ono izumitelja grofa Zeppelina. Na Dunaju bode pogumine moža tudi cesar sam sprejel. O izidu tega letalnega poiskusa boderemo še natancnejše poročali. V zadnjem trenutku se poroča, da se je ta letalni poskus zaradi slabega vremena na poznejše čase preložil.

dobre t
jih izvr
ta način
Štajersk
visočino
pred ne
mi poj
se že
okraj (g
gi kme
ta nač
klavzlu
uš vse
čili bre
kmetov
amerika
onelno finanč
tel. P
stopati.
nehalo
panjske
bi bil i
ako se
šampan
se unič
zahteva
pravo v
cah).
gospoda
naj raj
je ome
lomila
glede b
ta na
šu je
bi se l
razmer
itd.) Za
zahteva
je treb
Pantz
kmetij
s škode
Predlož
nes o
je izv
pridno
poslanc
Le
telji. I
in Pov
teri bi
ninskih
prišli i
nižji ve
kurenje
nakrat
kovic
no, d
razu
odske
vič, ka
tarjev
poslane
pokaže
zumel
Ge
Po
zadni
nesreči
v morju
teri je z
jev svoje
„Pluvios
t. zv. U
šla je p
poštne
jo je ta
doval, d
topila.
morsk
mornarje
Vsi poi
bili s
kaže po
ki je bil

let. Pri velikemu razširjenju, ki ga ima koledar in pri njegovi priljubljenosti je in riranje v njem izredno koristno. Nadalje opozarjam svoje prijatelj i z upnika, naj takoj napravijo in širajo nabiralne pole za naročnike koledarja. Vsakdo naj nabira odjemalce koledarja! Ako demo vsi delali, potem je gotovo, da bodo še več oddali in še boljšo ter obširnejšo vsebu podali!

Vsi na delo!

Novice.

Pozor, inzerenti! Inzerati za „Štajerca“ se sprejemajo razven v upravi št. v tudi še na sledečih krajev:

Marlbor: papirna trgovina Rud. Gaisser
Celje: knjigotržnica Fritz Rasch,
Radgona: knjigotržnica J. Semlitsch.

Iz Spodnje-Stajerskega.

Štajerski deželni odbor je imel 4. t. sejo. Izrazil je vladu svoje obžalovanje, ker hotela deželnega zборa štajerskega junija se na kratko zasedanje sklicati. Obenem je enkrat odločno zahteval, da se deželni zbor kaj sklici. Tudi je prosil za cesarsko dovoljenje da se deželne doklade brez postavnega sklici v prihodnjih 3 mesecih dviga ... Na Štajskem živimo namreč zdaj zaradi zločinske vaške obstrukcije v pravem eksleks-stantu. Postavno dovoljeno ni ničesar. Mislimo, da se vaški poslanci zdaj že sami za ušešmi praska kakšne neumnosti so s svojo narodnjakarsko politiko storili! Ljudska revščina pekla bode prvim poslancem na njih vesti, ako je še imajo ...

Kako zapravljajo čas ... Pri volitvah Ogrskem se je vporabljalo tudi avstrijsko voštvo. Mi gotovo s tem nismo zadovoljni, ker naši vojaki niso madžaronski policijoti. V državnici je tudi neki poslanec vlado interpel. Minister je odgovoril in povedal svoje mnenje. S tem naj bi bila stvar končana, kajti postega pomena vendar za ljudstvo nima. Ali bi nakrat ostane kaplan in slovenski poslanec Tone Korošec in predlaga, da naj se pred ministrom odgovorov razgovor. Ta predlog je bil s pomočjo Čehov, Rusinov, Hrvatov socialistov sprejet ... In zdaj bodejo prvi poslanci zaporedoma ostajali ter otroke vez Kregali se bodejo za sultanova brado, — tako, pobožni volilci, zapravljajo pravaki poslanci čas in denar, tako vporabljajo vašo potrebujivost ...

Hofrat Ploj je v državnem zboru v pravčkemu odseku zopet govoril. Seveda ne kmete ali o kmetskih razmerah, marveč le uradnik pri sodnji. Pri temu je mož zopogreval staro pesen, da nemški sodniki slušajo slovensko govorijo. Ti uradniki morajo svoje izkušnje narediti in znajo slovenski jezik na vsak način tako dobro, kakor hofrat Ploj vkljub svojemu velikemu slovanstvu se še do danes ni svojega „materinega jezika“ priučil. Vzemite najprve Vi slovensko slovne roke, gospod hofrat, in potem šele priporodo to drugim ... Naše prepirčanje je, da noben človek na svetu ne more vseh slovenskih lektov znati. Tudi slovenski sodniki ne. Kaže v vsaki občini se skoraj drugače govoriti. Pa nekaj: Koliko slovenskih sodnikov in drugih uradnikov je, ki ne znajo nemško? Mi poznajo slovenske učitelje, ki so »v sposobljeni« za nemški podnik, ki pa niti enega nemškega stanovnega nemško napisati ne znajo ... Vse naj bi hofrat Ploj pomisil. Ali — saj mu vrl poslanec Marckl temeljito levite ter mu dokazal vso neutemeljenost njegovih tanj. Ploj nastopa sploh le zato, da bi klenil ci zopet v njegovo „slovenstvo“ verovali. Pa bo nič. Ploj je izigral. Spat naj gre, spat.

Delovanje poslancev Malik v pravčkemu odseku. Piše se nam: Pri titlu „Kmetij“ govoril je posl. Malik o melioracijah in omazlasti regulacijo Drave ter Mure. Hteval je tudi od vlade, da se ta bolj ozira občino Pobrež pri Mariboru. Malik je pok

dobre uspehe zgradb pri derečih potokih, ki so jih izvršili jetniki; zahteval je od vlade, da naj ta način dela večkrat uporabi. Konjerejstvo na Štajerskem se je spravilo sicer na neko gotovo visoko in je le pozdravljati ta napredek, ali pred nevarnimi poiskusi svari govornik; s takimi poiskusi bi se tudi manj vredni material (noriker) v takih plemških okrožjih rabilo, kjer se že dolgo nahaja izvrsti valonski plemški okraj (tako n. p. v sv. Lenartu sl. g.). — Vboji kmetje so morali skozi desetletja trozvezo na ta način poplačati, da so se morali pokoriti klavzuli vinske colnine. Potem je pričela trsna uši vse uničevati. Troški za regeneriranje so uničili brezstevilno eksistencijo v odginali mnogo kmetov od domače grude. In komaj so pričele ameriške trte nositi, komaj je pričelo raci onečno vinogradništvo in kletarstvo, ko je že finančni minister z novo davčno predlogom prihitel. Proti temu se mora na odločni način nastopati. Ako se vpelje novi davek, bi se takoj nehalo sortiranje, ki je zdaj vendar pričelo, šampanjske kleti bi prišle v gospodarsko krizo. To bi bil naravnost gospodarski škandal, ako se dopusti colnine prosti uvoz inozemskega šampanja, domačega, ki je ednako vreden, pa se uničuje. Najodločneje se mora tedaj dvoje zahtevati: vinsko-provinčno postavo in odpravo vinskih davkov (tudi na vino v steklenicah). Govornik je tudi zahteval, da naj bodo gospoda velikega plemstva toliko patriotična, da naj raje domače vino pije, nego tuje. Govornik je omenil nadalje, da je ogrska vlada zopet prelomila svojo besedo, ker ni uresničila postave glede borzne trgovine. Od vlade zahteva, da naj ta na vseh poljih podpira in pospešuje živinorejo. Kajti na Avstrijskem bi se lahko število živine še za $\frac{1}{2}$ povečalo (v razmerju s Švicaro, Holandsko, Dansko, Nemčijo itd.). Za kmete, ki pridelujejo zrnje, se mora zahtevati, da se vszdržuje varstveno colnino in jo treba torej odločno proti klerikalnemu poslu. Pantu nastopati, katerega agitacija škoduje kmetijstvu. — Govornik se je pečal nadalje še s škodo, ki jo povzroča divjačina kmetu. Predložil je tudi razne rezolucije. Toliko za danes o delovanju nemškega poslanca Malika, ki je izvoljen od meščanov, ki pa vendar tako pridno za štajerskega kmeta nastopa. Prvaški poslanci naj bi se ga v vzgled vzeli.

Lep poslanec! Le poslušajte, dragi prijatelji. Te dni sklicala sta poslanca dr. Benkovič in Povše neko sejo v državni zbornici, pri kateri bi se imelo gledě razmer Rudokopov v planinskih deželah razpravljati. Poslanci so res prišli in govorili ter omenili zlasti, da tvorijo nižji vojni troški češkega premoga veliko konkurenco za premog naših dežel. Dobro! Kar nakrat se zgodil nekaj posebnega: Dr. Benkovič pokaže nameč prav očitno, da oceli stvari prav nič ne razume. In zato se je moral zopet posebni odsek izvoliti. To je tiček, ta dr. Benkovič, kaj? In v Trbovljah je še nekaj „ajmohatarjev“, ki pravijo, da je Benkovič „rudarski poslanec“. Tam naj mu enkrat knapovski škorenj pokažejo, da bode vsaj nekaj o rudarstvu razumel . . .

Gostilna Slavinec v Ptiju, v katero zahaja

tudi še nekaj Nemcev, bi menda rada tako zaslovela, kakor Bračičova. Človek se danes že skoraj sramuje mimo te krčme iti, čeprav leži sredi mesta. Preteklo nedeljo dopoldne šel je naš urednik g. Linhart mirno mimo te oštarije. Ko je bil že par korakov naprej, skoči par pravaških alkoholikov iz sobe in prične za njim vpititi in psovati, kakor je to pri pijnah barabah že navada. Linhart se je obrnil in pijanci so se zopet korajno v gostilno skrili. Ko so potem stražniki prišli poizvedovati, seveda nikdo ni ničesar vedel. Tudi oče Slavinec je bil slep in gluh, čeprav nima premajhnih ušes in ima tudi špgle. To je prvaška korajža, kaj! Kakor psički lajajo za človekom, potem se pa pod klop poskrijejo. Sramota . . . Slavincu pa čestitamo, da postaja njegova oštariaja vsak dan bolj podobna navadnemu „pajzeljnu“, v katerem ne zna krčmar reda držati in dostojnosti zahtevati. Sramota, ki jo take pijke barabe v tej krčmi delajo, pade pač na Slavincu samega . . .

V Slovenski Bistrici napravil je škandal Grill veliko razburjenosti. Poročali smo že, da je bil ta čedni poštenjak na večmesečno ječo obsojen. Danes naj popišemo njegove sleparije malo obširnejše. Grill je hišni posestnik, mesar, obč. svetovalec, načelnik cerkveno-konkurenčnega odbora, član okrajnega zastopa itd. Najprve je držal vedno in Nemci. Ko so pa ti izprevideli, s kom da imajo opraviti, obrnili so mu hrbot. Grill pa je šel k prvaki, katerih listi ga tudi še danes branijo . . . Grill je hud igralec na kvarite. Tekom zadnjih let je skoraj vsak teden parkrat igral; šlo se je vedno za večje svote denarja in je Grill vedno dobil. Slepjal je namreč kakor cigan! Tako je l. 1905 pri Neuholdu z graščakom E. igral in ta mu je javno sleparijo očital. L. 1907 je igral z g. E., H. in W.; prvi je že čez 400 K na Grilla izgubil, ko so ga vjeli pri slepariji. Grill je imel namreč na naročju druge karte pripravljene in je vedno tisto vzel, katero je potreboval. L. 1906 je igral g. J. z Grilom celo noč. Izgubil je že 1800 K. J. ga je pri slepariji vjel. Grill mu je dal 480 K nazaj in igrala sta nadalje. Skupno je g. J. 2200 K izgubil. Neko noč sta dr. L. in E. prvi 600 K, drugi 2000 K na Grilla izgubila; slepar je vedno druge karte tudi gledal. Pred 2 letoma je „šnopsal“ Grill pri B. v Peklu. Pogledal je vedno tudi spodnje karte in je moral zato skupaj 150 K globe plačati. Brez da bi sleparil, sploh Grill igrati ni znal . . . Za vse te grde sleparije dobil je čedni Grill 2 meseca ječe. Mislimo, da ga zdaj pač nikdo več ne bode pogledali. Prvaški listi sleparja seveda branijo. Ali mislimo, da dela celo tem ljudem sramoto!

Pravi „Slovan“ je 19 letni Nacek Šimonc v Mariboru. Fant je igral vkljub svoji mladosti že veliko vlogo. Njegovo „krčanstvo“ in njegovo „slovenstvo“ je celo general-feldmaršalu prvaških klerikalcev tako dopadlo, da je naredil Šimonca za tajnika „krčansko-socialne zveze“. Dobro, Nacek ni imel ničesar proti temu. Nacek je bil torej „tajnik“ in je deloval za klerikalno stranko. Čital je prvaške liste in je v teh opazil slavospeve o prelepi „kulturni“ v državi Srbiji. Šimončev Nacek je bil od teh slavospevov tako navdušen, da je natihoma sklenil odpotovati v Srbijo. Samo denarja

ni imel Nacek. Zato si je mislil: cerkveni očetje so imeli prav, ko so učili, da kar je tvoje, to je i moje . . . In Nacek je poneveril svojemu kolegu Kemperlu 250 kron. S tem denarjem jo je Nacek baje na Srbsko popihal. Želimo mu srečno pot in upamo, da postane tam najmanje finančni minister. Čudno se nam pa le zdi, da prvaški klerikalni listi o tej stvari tako trdovratno molčijo.

Občinske volitve v Bukovcih (dr. polje) izpadle so kakor po navadi. Za 1. občinskega svetovalca pa je bil g. Plochel izvoljen. Prvaški listi ga že napadajo, češ, da je naprednjak. Prijetelji, pri občini se ne gre za nobeno politiko. Tu je le treba gledati, da se kmetom gospodarsko pomaga. G. Plochel bode že svojo dolžnost storil.

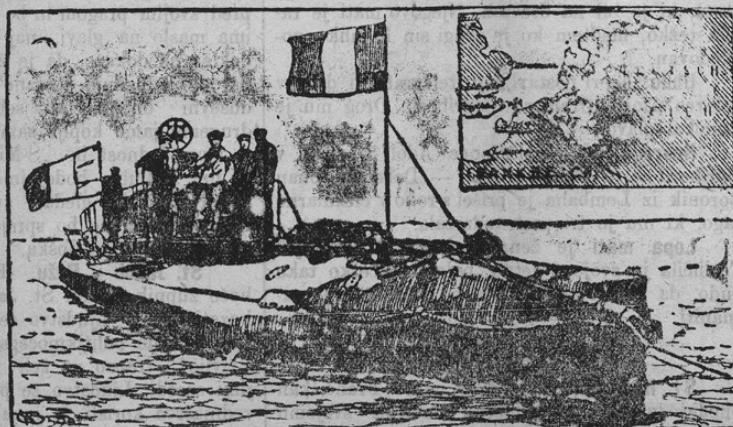
Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejni brez zvezdic so letni in kramarski sejni; sejni, zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejni, sejni z dvemazvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 7. junija v Ormožu (svinjski sejem); v Radgoni*, v Kapelah**, okr. Brežice. Dne 8. junija na Ptiju (sejem s ščetinarji); v Imenem (sejem s ščetinarji), okr. Kozje; pri Sv. Martinu**, okr. Slov. Gradec; v Mariboru*; pri Sv. Martjeti na Dravskem polju*, okr. Maribor. Dne 9. junija v Pilštanju**, okr. Kozje; v Gradcu (sejem z rogato živino); na Bregu pri Ptiju (svinjski sejem). Dne 10. junija v Gradcu (sejem z malo klavno živino). Dne 11. junija v Brežicah (svinjski sejem). Dne 13. junija pri Sv. Treh Kraljih**, okr. Sv. Lenart v Slov. gor.; v Žalcu**, okr. Celje; pri Sv. Duhu-Loče**, okr. Konjice; pri Sv. Andražu v Slov. gor., okr. Ptuj; v Kozjem**; na Žigrtovem*, okr. Sevnica; v Brežicah**, pri Sv. Janžu pri Spodnjem Dragovgradu**, okr. Slov. Gradec. Dne 14. junija v Ormožu (svinjski sejem); v Rogatcu (sejem z veliko živino); pri Sv. Vidu pri Ptaju; na Zgornji Kostrivici**, okr. Rogatec; v Arvežu (sejem z drobnico); na Planini*, okr. Sevnica; pri Sv. Barbari**, okr. Konjice; v Mozirju*, okr. Gorjnjigrad; v Lembaru*, okr. Maribor; na Ptiju (sejem s konji, govedom in ščetinarji); v Imenem (sejem s ščetinarji), okr. Kozje; na Planini** okr. Sevnica. Dne 16. junija na Bregu pri Ptiju (svinjski sejem); v Gradcu (sejem z rogato živino). Dne 17. junija v Gradcu (sejem z malo klavno živino). Dne 18. junija v Brežicah (svinjski sejem). Dne 21. junija v Peklu*, okr. Slov. Venja Bistrica; v Marnbergu* (tudi konjški sejem); v Radgoni*; v Studencu*, okr. Maribor; pri Sv. Tomažu-Koracice**, okr. Ormož. Dne 22. junija pri Sv. Juriju ob juž. žel.**, okr. Celje; na Cerkevnaku**, okr. Sv. Lenart v Slov. gor.; na Ptiju (sejem s ščetinarji); v Sevnici**; v Imenem (sejem s ščetinarji), okr. Kozje; v Šoštanju**; v Mariboru*. Dne 23. junija v Gradcu (sejem z rogato živino); na Bregu pri Ptiju (svinjski sejem). Dne 24. junija v Ljubnem, okr. Gorjnjigrad; pri Sv. Lenartu v Slov. gor.**; v Čremožišču**, okr. Rogatec; v Konjicah**; v Laškem**; v Podsredi**, okr. Kozje; v Gradcu (sejem z malo klavno živino). Dne 25. junija v Brežicah (svinjski sejem); v Lipnici*.

Vojaško-veteranski deželni letni zbor. V zadnji številki nismo imeli dovolj prostora, da bi natanko poročali o deželnem zboru vojaških veteranov, ki se je vršil 22. maja v Mariboru. Naj podamo torej danes glavne podatke iz poročila. Zastopnike, ki so prihajali iz raznih krajov Štajerske, se je dopoldne na kolodvoru sprejelo. Komandant mariborskog veteran društva „Erzherzog Friedrich“ g. Germ je pozdravil tam zlasti podpredsednika g. Kamper, komandanca iz Gradca in vse delegate. Na čelu godba odkorakali so veteranci potem v „Gambinushalle“, kjer se je vršilo zborovanje. Predsednik Kamper je pozdravil vse navzoče, zlasti pa župana dr. Schmiderer in obč. svet. Neger. Župan je zborovalce potem v prisrčnih besedah v imenu mesta pozdravil. Rekel je, da imajo veteranska društva v državi veliki pomen. Vojaška tovariška zvestoba iz mladih dni se pri njih tudi v starost prenaša. Veteranci so zvesti varuh ljubezni do domovine. Prinesel je zbranim svoj „heil“ in „hoch“. Istočato je govoril v prisrčnih besedah dež. posl. Neger. Zastopana so bila sledenca Štajerska vet. društva: Celje, Donowitz, Eisenerz, Eggenberg, Eggersdorf, Frohleiten, Frauenberg, Gleisdorf, Gradec (1. Grazer

Potopljena barka. (25 oseb utonilo).

Das im Hafen von Calais mit der gesamten Besatzung untergegangene französische Unterseeboot „Pluviôse“.

Poročali smo že v zadnji številki o veliki nesreči, ki se je zgodila v morju pri francoskem mestu Calais in pri kateri je zgubilo 25 mornarje svoje življenje. Barčica „Pluviôse“ je podmorska (t. zv. „Unterseeboot“). Prišla je pod kolo nekega poštnega parnika, kateri jo je tako težko poškodoval, da se je takoj potopila. Z njo je šlo v morsko globoko 23 mornarjev in 2 oficirje. Vsi poiskusi rešitve so bili zamrznani. Naša slika kaže potopljeno barčico, ki je bila 51 metrov dolga. Njene mašine so imele 350 konjskih moči.

Korps, 2. Grazer Mil. Vet. Ver.), Guttenberg, Gleinstätten, Konjice, Glatkorn, Gamlic, Hirschegg, Hrastnik, Köflach, Kapfenberg, Katrein, Leibnitz, Leoben, Lankovic, Ptujsko gora, Mooskirchen, Maria-Trost, Ptuj, Piber, Passail, Pischelsdorf, Radegund, Sv. Ruprecht, St. Veit pri Gradcu, St. Peter p. G., St. Lórenc M. t., S. Veit a. V., Sv. Lovrenc sl. g., Söchau, Sv. Miklavž, Stallhofen, Strass, Sv. Jurij a. St., Straden, Trbovlje, Voitsberg in Weiz. Za zvezinega predsednika bil je potem g. Kamper iz Gradca izvoljen, g. A. Hermann za 1. podpredsednika in gosp. Pfanner za novega odbornika. Prihodnje zborovanje se bode v Gradcu vršilo. Predsednik je potem omenil, da je še mnogo vet. društev na Štajerskem, ki niso člani zvezne. Ako bode nova postava (Kriegerkorpsgesetz) v parlamentu dovoljena, se bodo vsa ta društva razpustila. Takih nepatriotičnih društev je še 45 na Štajerskem. Nadalje je govoril g. Germ iz Maribora, ki je zlasti sledič resnico izpregovoril: kdor je proti nemščini kot skupnemu armadnemu in komando-jeziku, temu je pravi patriotizem sploh nekaj tujega (živahno odobravanje). Cesarju se je odpisalo udanostni telegram. Potem se je vršila zabava, ki je še dalje čaša trajala.

V Ptiju so preteklo nedeljo otvorili zavod za učence (Lehrlingshort).

V pokoj je stopil davčni nadoskrbnik g. J. Reisp v Ptaju. Vrlemu možu želimo mnogo sreče!

Na deželni sadjarski in vinogradniški šoli v Mariboru oddalo se bode za šolsko leto 1910/11 zopet celo vrsto deželnih prostih mest. O pogojih za doseglo te podpore glej v inzertatu današnje številke.

Boljše železniške zveze z Rogaska Slatino. Dosedanje prometne razmere zdravilišča Rogaska Slatina so se s 1. junijem temeljito izboljšale. Vozna hitrost na lokalni železnici se je povišala. Nadalje se je vpeljal še tretji vlak. S tem se je pač potujočemu občinstvu v vsakem oziru ustreglo. Od 1. junija sem imajo zvezo z rogaško železnicijo: jutrajni vlak od Gradca, opoldanski brzovlaki, večerni poštni vlak iz Trsta. Ravnato tako se ima iz Rogaska Slatina zutraj, zvečer in opoldne zvezo z glavno progo. Ta nova vpeljava bode marsikaterem omogočila, ogledati si to krasno kopejki, ki je tako lepo in moderno urejena.

Pri sv. Vidu niže Ptuja bode v sredo 15. junija živinski sejem, kateri je zmirom dobro obiskan in se priporoča mnogo živine prignati, kjer kupci pridejo od vseh krajev.

Dr. Petra Rosegger, največjega štajerskega pisatelja in prijatelja kmetov, katerega sliko smo v zadnji številki prinesli, imenovala sta ptujski in mariborski občinski zastop ednoglasno za častnega občana.

Umrl je v Ptiju prejšnji postajenčelnik in posestnik g. V. Neumann. Z njim pade v grob plemeniti človek, katerega je pač vsakdo ljubil in spoštoval, kdor ga je poznal. Pokojnik je služil preje v Vrbi na Koroškem, od koder je bil v Ptuj prestavljen. Tukaj si je pridobil kmalu ljubezen občinstva, ki ga je tudi v občinski svet izvolilo. Bil je načelnik krajnega šolskega sveta, častni član vojaško-veteranskega društva itd. Pogreb je bil lep in dokaz spoštovanja. Raz mestne hiše je frfotala črna zastava. Čast pokojniku, katerega spomin bode i grob preziveli. Lahka mu zmajlka!

Tašč ubil. V sv. Štefanu pri Žusmu ubil je kmet Martin Pristinšek v prepiru 56 letno mati svoje žene. Potem je šel sam k sodniji.

Hišno preiskavo je napravila sodnija pri fotografu Tomšetu v Konjicah, kateri se zdaj v Ameriki nahaja. Gre se za ponarejenje denarja.

Obesil se je zaradi nesrečne ljubezni delavec Tičar v Teharjih.

Poredne krave. V Ptiju je prignal zadnjički kmetič par krav. Pred žganjarno se je ostavil in šel pokrepčat s frakeljnom. Nekaj časa so kravice zunaj stale in čakale. Končno pa se jim je preneumno zdelo in meni nič tebi nič so jo tudi v žganjarno udarile. Kjer krave niso imele denarja, so jo morale brez cehe odkuriti ...

Smrtna nesreča. 68 letni posestnik Martin Skopovnik iz sv. Martina pri Celju padel je na lastnem posestvu v jarek. Drugi dan so ga našli kot mrtliča.

Triletni požigalec. Pred par dnevi pogorelo je posestniku Pajku v Prevorju pri Kozjem gospodarsko poslopje z vsem. Škode je bilo za 1700 K. Triletni sinček se je s svojim bratom z užigalicami igral. Zažgal je slamo in tako je ogenj nastal. K srči se še otrokom ni ničesar zgodilo.

Poiskušeni samomor. V Mariboru je skočil zasebnik Leopold Kallab v Dravo; ali lončar Jos. Majer ga je pravočasno iz vode potegnil.

Namesto v Ameriko v smrt. Fant Johan Pirc iz sv. Petra v Savinjski dolini je hotel v Ameriko odpotovati. Ko je vzel pri krčmarju Widmarju slovo in je malo vinjen proti domu šel, padel je v Savinjo in utonil. Drugi dan so mrtliča našli.

Deserter. Rekrut Bauer 4. kompanije v Ptaju se je 29. maja odstranil. Do danes se še ni vrnil. — 26. maja ukradel je pionir Matija Koprivc v Ptaju 40 K in je baje na Ogrsko pobegnil. V Pragerskem so ga videli pijančevati.

Zblazneli oficir. Neki duševno bolani obrajljant se je vrgel v Hrastniku pod rudniško železnicijo. Mašina ga je pa vrgla v stran, brez da bi ga ranila. Odpeljali so nesrečne v njegovo garnizijo v Trst.

Ogenj. Strela je udarila v hišo posestnika Križana v Pleterčah pri Celju. Posestniku je vse pogorelo in je škoda velika.

Zopetno preiskavo je uvelodno državno pravništvo proti dr. Adamu Czmiel iz okolice Radgona. Kakor znano, se gré za znano zadevo, pri kateri je izvršila nesrečna učiteljica Ela Laibacher samomor.

Tatvina. Fotografu Mayer v Mariboru ukradel je neznanec aparat v vrednosti 250 krov.

Ustrelil se je v Gradcu infanterist Jos. Podplatnik. Nabasal je puško z vodo, ki mu je grozovito glavo raztrgala.

Nesreča. Pri Jurovcih v bližini Ptuja sta trčela voz kmetja Joško in neki motor. Lastnik motorja je težko ranjen.

Umor in samomor. Pri Gradcu je v železniškem vozu ogrski ritmojster E. Kövess pl. Kövesshaza ustrelil svojo spremjevalko, gospopl. Zavody in potem še sam sebe. Imela sta ljubavno razmerje. Oba sta bila takoj mrtva.

Zaprli so v Gradcu tajnika Kinga, ki je na Dunaju pri lovske razstavi velikanska poneverjenja in sleparije izvršil.

Kolo ukradel je nekdo iz veže ptujskega rotovoža. Kolo je bilo od „Styria“-fabrike (model „Globus“).

Pozor na strelivo! V Lobnicu pri Rušah igral se je 10 letni Jakob Robnik z nabito lovsko puško. Nakrat se puška razstreli in krogla zadene 14 letnega pastirja Martina Repolusk tako nesrečno, da je ta kmalu nato umrl.

Tatvine. Viničar Franc Matjašič v Celju je izvršil več tatvin žitja in je potem pobegnil. — Krčmarju Sketu v Senovici pri Šmarju pa so ukradli tatovi precej perila.

Ponesrečil je v rudniku nad Laškem knap Matija Razboršek. Streljal je namreč in prišel pri temu razstrelbi preblizu. Ranjen je smrtno-nevarno.

V zaporu umrl je, kakor smo že zadnjič poročali, Martin Justinek. Preiskava je dognala, da je bil preje pod neki voz padel, ki mu je to reber zlomil. Na tem je revež umrl.

Strela ubila je v Peesnu pri Weizu nekega delavca. V Gössgrabu je ubila strela nekega fanta, ki je bil na drevesu. Njegovo mati je raniila težko, medtem ko je drugi sin le lahko poškodovan.

Ubilo je pri postavljenju telegrafskih drogov delavca Alojza Greiner v Mariboru. Drog mu je zmučkal glavo.

Nesrečo. 18 letni učenec Adolf Deopald v Mariboru si je zlomil nogo. — Delavec Johan Boronik iz Lembaha je prišel z roko v cirkularno žago, ki mu je tri prste odrezala.

Lepa mati je žena čevljarija M. v Celju. Trpinčila je svojo 9 letno, bolehno hčerkko tako hudo, da so morali nečloveško mati sodniji naznaniti.

Iz Koroškega.

Št. Ilj na Dravi. Piše se nam: Franciškan Šnedic je postal, da more pomagati svojemu očetu, ki njegove pomoči ne potrebuje, posvetni duhoven in kot taki je bil nastavljen oskrbnikom Žabnic. Škof v veliki skrbi za večni blago mizo, vernikov je izročil Žabnice z romarsko cerkev klošter na Višnjah redovnikom, ki bodo škofu dopri kletve k šali več dobička, nego domači duhovni. Politični časnik stane veliko denarja, razdvija ljudstvo, ki poti in pravako je nevedno, slepo sledi črnim haljansko hvalstrahu za večni blagor in zaupanju na veta, da kl veselje, katero politikujoči farji očitno depa farjev, Na ravnino postavljen se je togotil bivši fraje znans čiščan. Po časnikih se je pustil proslavljanju ukazom naprednjaka in zbadati škofove mlečnozobe s, če tuk tovalce. Nekdaj revni franciškan je začel ne cerkev enem tudi nosljati. Ko je bila naša fara na dan znani škofovi blamaži razpisana, znal jo Šneženi zau pridobiti priprošnjo naprednih farmanov, ki jevati, ki je pomagala pri patronu do uspeha. Šnedic in kje z jubčkal in kazal solnec hrbet. Kot dočasni ost, če mu bnik je bil demokrat, postavši župnik se je na, kakor popolnoma noslanju i temi tu in ontran Drave. Saj n Mesto v cerkvi je začel podučevati farmane enar tud časniško. Nam ni treba takegre poduka, župnik Iz Sveč Šnedic pa bi imel kazati več človekoljuba, jerca! Iz vedo da ne mladih deklet, manj strankar fare v in nikdar ne pozabiti, da noslanje ni znameno. Hoč krščanske ponižnosti. Pri prvem koraku v faru lepo i se prepriča vsak farman, da župnik Šnedic Rešnega zna cerkvenih predpisov in njegovo spremljaj zborna pod eno streho z njim živečega dekleta gotovk, kakri ni znamenje dobrega pastirja. Velika večina p. d. To manov v resnici ne mama p. d. Martina na I. Štajer binji in Šnedic ga je izvolil cerkvenim ključandira? jem. V drugih farah volijo cerkvene ključi se sto farmani, pri nas po cerkvenih postavah, kaj ljudi župnik razлага v „Š-Miru“, on sam. Druge se jih je fove poverjenike, p. d. Kobana v Dičrah ga gosp Hauptmana na Otoču, ni poznal za vredne nich“ jesti in napiti še v časih za težko pridelani zato je cerkvi darovani denar. Žuganje, da s Šnedicom g. fa odhodom za Št. Ilj ne bo duhovna, priča le vemo, nezaupanje farmanov do župnika in dosle naš J župnik ve v slučaju, koliko je za njega udar pa že Drugače bomo vendar morali zidati verodaj fajm potolažiti župnika ponudivši mu priložnost kaplanče zračnih višavah uživljati prisotnosti različni praga ljubljencev.

Škofice. Kakor poročajo časniki je župnik poveren Singer rajal čardaš nad izpadom občinskej vejšlo, tev in stoka za klerikalne izbruhre je kaz sledi kozlanja. Časnikarski onanist je po loč Občinsk ski napadel ljudi, ki z volitvijo niso bili v. Končbeni zvezi in javno se valja brez obzira na oskih kar božjo zapoved v blatu klerikalcem priljubljen Nezgoda obrekovanja. Resnico klofuta in kot pravi Fant E Ananov je utopil časnikarsko dostojnost v sli železni omadeževanju. Župniku Českyju očita žalostavno do razmere v Št. Ilju, dasiravno ve, da pred slavi ram tom blamirani škof se mora zahvaliti za de Rešitelj čast razdaljenim klepetuljam in hinavščini krém spodovanja željnih farjev. Zakaj škof kot bar 4 letni telj pravčnosti ni dovolil župniku Českyju ni mož, govarjati se pred duhovsko sodnijo? Zakačkom čakal škof z objavljenjem tožbe tako dolgo, Neprevi je potekel čas, v katerem bi bili obrekomenico v pri c. kr. sodniji prejeli zasluzeno plačilo? je rok snikarski onanist dobro ve, koliko so bile vredala. prisege se počitice Češkyjevih od farjev zapeljat Vagabu nasprotin v da obesnodi brez zaslisanja skega s sprotin prič so sramota za voditelje vesoškrat pre cerkve. Istemu je dobro znana Mojca joka Požar. se ne daleč od Škofic zaradi frakarja, ki j Plajbur zapustil vsled marljivega delovanja nezgodne. Po spomin v podobi nežnegna bitja. Naj pometne snice pred svojim pragom in bo povsod snažno. Dok Tatvina ima maslo na glavi, naj ne hodi na solnce, a je sv dokler ne dokaže, da je župnik Česky verski Zilski narodni odpadnik, ostane podli obrekovanec Rop. V duševni onanist ali sebeomadeževalec. Ka 15 le drugemu jamo kopljje sam v njo pade. Uljudnala. Po lepa čednost in „Š-Mirovi“ prisojenci, Konj u se jim poljubi, bodo imeli večkrat priložnosti. Nekakor v zrcalu gledati svoje pripognjene ſe tako grafije, ki jih ne bo sprejel v svojo zbirko! od njih goljufani Joška.

Samon. **Št. Jakob v Rožu.** Kakor se sliši govor puško hoče župnik Ražun Št. Jakobskim črnuhom mrte kazati hrbet. Ljudstvo se probuja in izg zaupanje do politikujočega prvaka. Vinjeno hrvatski „živo“, trezno pa želi pokoja in mira s jimi sosedji. Ljudstvo se prepričuje, da samo občelte rođaštvo koristi le junakom Ražunovega ktar 79, bra, razdira pa do temelja blagostanje knez Letalni trpinov. Isto je nosilo darove na dobro obložen Sa

farsko mizo, podpiralo nepotrebni, prepri povzročajo klošter v St. Petru, izsesano mora poslušati kletve klerikalne nestrpnosti in prenašati hrve časnikarskih butcev, ki jim ne gre za resnico in pravičnost, temveč za posvetno moč in dodatno hvalo. Ljudstvo izprevidi in zgodovina urja, da klerikalizem, kar ni drugega nego načina farjev, rodi le zavid in pelje človeštvo v manjše znanstvenega in gospodarskega propada s pokazom na brezizmersko plačilo na onem svetu, če takoj izroči vse voditeljem edino zvezdane cerkve. Ljudstvo vidi hinavščino, s katero ležejo na dan klerikalni mogotci, vpijoči pri vsaki zasušeni zaščiti o verski nevarnosti in začenja razsojavati, kjer v takih slučajih gre le za treba in kje za vero. Zato se ni čuditi niti Ravnun, če mu v St. Jakobu postajajo tla prevoča, kakor tudi temu ne, aka še v St. Jakobu ostane. Sej niso dohodki tukaj še tako slabí in za denar tudi Ražun še nekaj požre.

Iz Svec se nam piše: Cenjeni g. urednik Štajerc! Že dolgo časa ni bilo kaj čitati od naše fare v „Štajercu“, katerega mi kaj radi nemem. Hocemo namreč povedati, kako smo v tem lepo in slovesno praganje imeli na dan Sv. Rožtega telesa v fari v Svecah. Petje moškega zborja je bilo tako, da je slovelo na okrog in okrog, katerega je vodil naš vrli g. Jan. Kužaj p. d. Tomaž na Bistrici. In kaj je zdaj, jubi „Štajerc“ letos bilo, ko naš mežnar petje komandira? Bog se usmili, tako je bilo, kakor bi se sto mačkev steplo in ena ovca zraven. Tukaj ljudi se je smejalo, nekaj pa jezilo in večko se jih je pa pokrilo in so proč šli. Seveda, našega gospoda mežnarja „Keckheit, verlass nich nicht“ se ne more več g. Kuražu ukločiti, zato je ker ta naprednjak, kaj ne? Seveda je asemu g. fajmoštu tudi vse eno, to mi že avno vemo, pa nič ne de, saj bo že prišel čas, obo naš Jok prišel z žakelcom. Do tedaj jih omo pa že nabrali, da si jih bodo zapomnili! Fajmošter, ali bi ne bilo boljše, da bi naš kaplanček poskrbel za lepo petje v cerkvi pri praganjah, nego da skrbijo za tamburje in na komedije ali teatre? Mi Vam pač na ratku, povemo, da smo tega siti; če bo to tako aprej šlo, noben človek ne bo več v cerkev kazala el... Več faranov.

Občinske volitve v Celovcu so se te dni izvrile. Končale so s popolno zmago naprednjih emskih kandidatov na celi črti. Čestitamo!

Nezgoda. V Fürnitzu je bila prvaška veseca. Fant Kilzer jo je imel precej v glavi. Na nogi že ležec in vsled tega ni opazil, da so šranlostne ravno doli spustili. Vsled tega je bil težko dvi sive ranjen.

Rešitelj otroka. Iz Beljaka se poroča: Tiški krčmar Jos. Vieider je opazil, kako je braniski 4 letni otrok v visoko Dravo padel. Po umni mož, ki je že 60 let star, skočil je takoj kaj je otrokom in ga tudi rešil.

Previdnost. V Beljaku je nesla neka dekla kovalček v roki. Vsled neprevidnosti je padla go, da se je roko do kosti prezazala. Rana je grozno vredna glede.

Vagabund. V Finkensteinu so zaprli amsterdamskega deserterja Petra Schwarz, ki je že esoljne 8 krat predkazovan.

Kajča. Poestenuk Lambrecht v sv. Štefanu ji je v Plajburga je pogorela hiša in gospodarsko zabiljivo. Pozarniki iz sv. Štefana, Kleindorfa in Lobanice so požar kmalu zadušili.

Tativina. Dekla Jerica Noč, doma iz Kranjcev, je svojega gospodarja kmeta Lessiaka v rski in arji-Zilski obkradla.

Dokler. Rop. V bližini Beljaka napadla sta dva rodu. Kdor trije 15 letnega H. Grüna in ga popolnoma udostopal. Pustila sta ga skoraj nagega v gozd. nci, če Konj ubil je pri Millstattu hlapca g. Marložnost nešesti. Napajal je konja, ko je ta udaril in je foto-veza tako nesrečno zadel, da je kmalu nato ko nitim.

Samomor. V Celovcu se je ustrelil s služovoriti, eno puško infanterist Jos. Prettner. Čez par ur om poil je mrtev.

Zaradi nenavnosti so zaprli v Arnoldsteinu in vpijeli hrvatskih delavcev.

Zlato poroka sta praznovala v Lavamündu lebdečer Anton Precher s svojo soprogo. Mož je star 79, žena pa 77 let. Čestitamo!

Letačni stroj so te dni pri Celovcu kazali.

Bloženčenj Sablatnig je imel prav lepe uspehe z

letanjem. Množica je z velikim navdušenjem sledila poskusim. Nesreča večjega pomena ni bilo.

Velika nesreča. Iz Zella na jezeru se poroča velika nesreča. Na treh skupaj zvezanih čolnih se je peljalo okroglo 25 oseb po jezeru. Čoln se je prevrnil in 5 oseb je utonilo. Eden pa je še pozneje umrl.

Ukradel je neznanec v Beljaku rjuho in odoje v vrednosti 36 K. Dekla Kofler je oboje na stopnice položila; ko je nazaj prišla, je nekdo že vse ukradel.

Napad. Brez vzroka je neki italijanski deavec pri Beljaku napadel hlapca Tomaža Vedam in ga z nožem težko v obrazu ranil.

Po svetu.

Huda kazen. Neki inženir v Trstu prišel je te dni domu in našel svojo ženo v postelji, poleg nje pa nekega drugega moža. Inženir je vrgel ženo v sami srajci na cesto in zaklenil za njø vrata. Čez dalje časa je dobila gresnica še fijaker, s katerim se je odpeljal.

5 oseb utonilo. V Semlinu se je vozil neki krčmar s 4 ženskami po vodi. Ženske so tako skakale, da se je barčica prevrnila. Vseh 5 oseb je utonilo.

9 letni morilec. V bližini Fürstenfelda je izginila 31/2 letna hčerka kmeta Kohl. Našli so jo v nekem polju s prerezanim trebuhom, tako da so čreve vun stope. Otrok je kmalu umrl. Kot morilca pa so zaprli 9 letnega Alojza Kasper. O vzroku groznega umora se doslej ničesar ne ve.

Na smrt oobsodili so ljubljanski porotniki rudarja Rejca iz Idrije, ki je svojo ženo vodo vrgel, da je utonila. Pred sodbo je Rejc še vedno tajil, ali ko je slišal sodbo, je umor priznal.

Vihar. Pri Oldenburgu je divjal velikanski vihar (Windrose). Prevrnil je 9 vozov vlaka. 1 železničar je bil ubit.

Smrtna oobsoda. V Tarnopolu so oobsodili neko Josefina Wolkoff na vislice, ker je svojo gospodinjo ustrelila.

Železniška nesreča. Iz tira je skočil brzovlak v štaciji Küküllösog na Ogrskem. Mašina in tender sta se prevrnili. Voz vlakodvoje je padel 5 m globoko. Vlakovodja in kurja sta bila ubita, več oseb pa ranjenih.

Grozni morilec. Na Ruskem so zaprli dr. Paučenko, ki je muogo oseb zastrupil. Rekel je, da jim daje zdravilo; dajal jim je pa strup, da so na koleri zboleli. Dediči so morilca zato plačali.

Lepi duhovnik. Kapelan Hüttinger v Korneburgu je dobil od svojega fajmoštra klofuto. Zaradi tega je fajmoštra pretepel, mu spodnesel in nogo zlomil. Kapelan je bil zato na mesec ječe obsojen.

Hude posledice strele. V Kölnu je udarila strela v fabriko karbonita, ki se je potem razstrelila. Osebe, ki so bile v poslopu, so vse težko ranjene. Več hiš se je vsled eksplozije podrla.

Potres je bil zgodil v spodnji Italiji. Napravil je precej škode in tudi več oseb je našlo svojo smrt.

Giuseppe Garibaldi.

Te dni se praznuje po Italiji 50 letnico, odkar je pričel Giuseppe Garibaldi s svojo „armado tisočev“ zmagovano pot. Kakor znano, so dale njegove zmagе povod, da se je preje v male državice razkosana Italija združila. Pri Marsali v Siciliji se je pred 50 leti Garibaldi izkrcal. Prevzel je takoj v imenu Viktorja Emanuela

diktaturo čez Sicilijo. 15. maja premagal je generala Laudi pri Calabasimi, napadel 27. maja mesto Palermo in prisilil 6. junija mnogo številnejšo kraljevo armado, da se uda. Temu so sledile Garibaldijeve zmagе pri Milazzu, Messini, Reggio, Neapelju. To so bile poglavite zmagе tega moža. Pozneje ni imel več te srečе. Garibaldi bil je seveda vedno najujši sovražnik Avstrije in še danes je ta mož irredentovem vzor in ideal.

Koroška deželna zavarovalnica za živino.

Lepi uspehi, ki so se na Bavarskem in Nižnjem Avstrijskem dosegli z uvedbo deželnih zavarovalnic za živino, so napotili koroški deželni zbor v letu 1899, da je tudi za svoje živinorejce ustvari enako zavarovalnico.

S prvim januarjem 1900 je ta zavod začel svoje poslovanje, ki temelji na isti podlagi vzajemnosti in prostovoljnosti, kakor nižjeavstrijski. Zavod zavaruje kmetrovce proti škodi, ki nastane iz tega, da jim živila ali pogine, ali pa da jo morajo v sili zaklati. Splošne upravne stroške plačuje dežela, ki daje zavarovalnicu razum tega, da vsako leto prispevek za plačevanje provizij in dela stroškov za določanje škode. Zavarovalnici so združeni v krajnih zvezah, katerih obseg določa vodstvo zavarovalnice po krajevnih razmerah. Vodstvo vsake take krajne zvezje je v rokah načelstva, ki sestoji iz načelnika, imenovanega od deželnega odbora, ozitoma njegovega načelnika in iz cencilcev, ki jih volijo člani krajne zvezze na tri leta. Zavaruje se za sedaj le govedo; višina premije znaša 1 do 15 odstotka. Premije pobira zvezin načelnik in jih pošilja zavarovalnici, ki jih deli v dva enaka dela; eden se napiše na zaklad krajne zvezze, drugi na skupni sklad zavarovalnice. Odškodnina za prijavljeno škodo se plača polovično iz zaklada krajne zvezze, polovično pa iz zavarovalnične zaklade, tako da so krajevne zvezze na ta način pri osrednji zavarovalnici s 50 odstotki zavarovane.

Zavarovalnica ne išče dobička, ampak je dobrodelna un-tvanja, ki skuša varovati kmetovalce pred raznim slučaji škode pri živini, ki znašajo povprečno vsako leto 2/5 odstotka. Vkljub mnogim težkočbam in zaprekam, s katerimi se je morala zavarovalnica boriti že iz posledka, se ji je vendar posrečilo pridobiti leto za letom več tal in deželi. Tako je imela 30. septembra 1909 117 krajnih zvez, 5196 članov z 22.927 govedi v zavarovalni vrednosti 5,191.400 K. V sledi splošnega pomanjkanja krme v letu 1908 se je število zavarovanega goveda za 1193 glav izčalo, število zavarovancev pa zvišalo.

Ce primerjamo število pri zavarovalnici vpisanih članov s številom zavarovane živine, vidimo, da gre povprečje vedno bolj nazaj. Dočim je prišlo leta 1908 na vsakega člana povprečno 729 zavarovanih glav, je to število v naslednjih desetih letih vedno nazadovalo, dober kler in letu 1909 znašalo 441.

Iz tega lahko spredvimo, da so sedaj tudi mali in najmanjši živinorejci pri zavarovalnici vpisani za člane.

Ce vzamemo, da je živinorejci na Koroškem 29.614 in da znaša število vseh goved — kakor je počazalo zadnjo štetje živine — 256.210 glav, ce primerjamo te številke s številom zavorovancev in zavarovane živine, potem vidimo, da je doslej pristopilo zavarovalnici le 18,54 odstotka živine zavarovane. Povprečna vrednost zavarovane živine je znašala v letu 1909 230 kron 79 v.

Število v letu 1909 priglašenih slučajev škode je bilo 731, kar znaša 3,18 odstotka.

Glede spola, starosti in bolezni se razdele zgube, kakor sledi:

a) po spolu:	b) po starosti:
14 bikov	pod 1 letom 128 glav
34 volov	od 1 do 3 let 248 "
329 krav	" 4 do 7 let 188 "
94 telic	" 8 do 12 let 156 "
260 mladine	nad 12 let 11 "

c) po bolezni:
1. bolezni prebavil . . . . .
2. dihal . . . . .
3. krvnega toku . . . . .
4. scalnih organov . . . . .
5. spolnih organov . . . . .
6. živčevja . . . . .
7. konstitucionalne bolezni . . . . .
8. naležljive bolezni . . . . .
9. invazijske . . . . .
10. kožne . . . . .
11. bolezni gibal' . . . . .
12. rane . . . . .
13. nesreče . . . . .
14. neznanii vzroki . . . . .

Ponesrečila se je živina največkrat na paši v gorah.

Med naležljivimi boleznjimi je 48 slučajev šumečega prisada.

Da je tuberkuloza, posebno v goratih krajih tako zelo razširjena, tega je krv v veliki meri odpor živinorejci proti cepljenju goveda s tuberkulizem. Ravno tako se še vse premalo ceni vrednost cepljenja goved proti šumečemu prisadu.

Povprečna skupna škoda je znašala (skupno s čistim dobičkom) 78,28 odstotka zavarovalne vrednosti.

V teh desetih letih, odkar obstoji zavarovalnica, se je prijavilo skupno 4536 slučajev škode; skupna odškodnina za to je znašala 692.612 kron 34 v.

Na koncu računskega leta 1906 ima zavarovalničin zaklad prebitel iz letnega računa v znesku 3322 kron 90 v. Znesek, ki se je na podlagi postave z dne 30. decembra 1909 dal koroški deželi na razpolago za pospeševanje živinoreje in vnovčevanja živine, daje možnost, da se bo lahko ugordilo davni želji živinorejci, da bi premije postale cenejše in nižje. S tem bo možno ohraniti zavarovalnici njene dosedanje člane in ji pridobiti tudi novih. p. l. Naredi: („Gosp. Glasnik.“)

Loterijske številke.

Gradec, dne 28. maja: 67, 86, 57, 27, 59.
Trst, dne 4. junij: 27, 6, 4, 50, 47.